Հատը 3 եւ կէս գրուշ

ԲԱԺՆԵՒԻՆ

Սիւրիա տար 60 ֆրանք ոսկեղրամ
Վեցամսեայ 35 » »
Արտասահմ. տարի 4 ոսկի
Վեցամսեայ 2,50 »
Իրաք եւ Պարսկ. 1 անգլ. ոսկի

ԱԶԳԱՊ

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ
3 ՕԳՈՍՏՈՍ 1927

Հասցէ՝ «AZTAG»
Journal Armenien
B. P. 587
Beyrouth—Liban

Ա. Տարի — Կը հրատարակուի Չորեքշաբթի եւ Շաբաթ օրերը — Թիւ 43

Խմբագրական

ԱՐԴԱՐՈՒԹԵԱՆ ՎՃԻՌԸ

Արդարութիւնը իր վճիռը տուաւ։

Մեր ընթերցողներուն ծանօթ է այն նողկալի ոճիրը որուն զոհ գնաց մեր գաղութին ամենէն յարգուած մէկ ազգայինը — անդամ Լիբանանի Ազգ. Գաւառական Ժողովի — ողբացեալ Վահան Վարդապետեան։

Անցեալ տարի Սեպտ. 28ին խումբ մը չարագործներ, իրենց պարագլուխ ունենալով Միհրան Աղազարեան անուն խառնակիչ ոճրագործը, յանկարծակի յարձակում մը գործեցին Կաթողիկոսարանի շէնքին մէջ գումարուած գաւառական ժողովի վրայ և դաւաղրօրէն սպաննեցին հէգ Վահան Վարդապետեանը, յագուրդ տալու համար իրենց հղձիմ եսին։ Ոճիրը պատճառ կը դառնար որ Վարդապետեան ենպաշտպան վիճակի մէջ ետին թողուր անմխիթար իր կինը, մայր մը, քոյր մը և երեք որբեր։ Բացի այդ, դէպքը կուգար պահ մը յաչս հիւրընկալ պետութեան կասկածի տակ դնել այս գաղութին շինարար և խաղաղասէր ոգին, ու եղաւ ատեն մը նոյնիսկ որ հաները նկատուեցան այս երկրի խռովարար մէկ տարրը։

Միւս կողմէ ազգային կեանքի մէջ յառաջ եկած թուլութիւնը պահ մը անգործութեան դատապարտեց գաւառականը, որուն կազմութեան համար այնքան ճիգ էր թափուած և որուն բնականոն աշխատութեան դէտք ունէր Լիբանանահայ գաղութը։

Արդարադատութիւնը առաջին օրէն իսկ յենած իր ձեռք անցուցած անհերքելի փաստերուն ձերբակալեց և բանտարկեց ոճրագործ Աղազարեանը, իր երկու մեղսակիցները՝ կառապան Նիկողոսն ու Աբրահամ Թոմարզալեանը, ինչպէս նաև կարգ մը կասկածելիներ։

Մօտաւորապէս 9 ամիս արդարութիւնը մանրամասնօրէն քննեց ոճիրին բոլոր պարագաները, լսեց եոկուստեք 50է աւելի վկաներ և ազգային ժողովի բոլոր անդամները, հետեւեցաւ այն մութ գործունէութեան, որուն դերակատարները կը հանդիսան սյին Աղազարեան և իր արբանեակները։ Անոնք տարիներէ ի վեր նկրտեցան խանգարել ամեն շինարար աշխատանք որ նպատակ ունէր այս բաղմաչարչար և դժբաղդ գաղութը կազմակերպելու, անոր քիչ մը սփոփանք և մխիթարութիւն բերելու, մոռցնելու այն ահաւոր դժբաղդութիւնը որուն զանգուածօրէն ենթարկուած էր ան, և որ կարիք ունէր բնականոն և կազմակերպուած կեանքի մը՝ վերականգնելու համար իր տնտեսութիւնն ու ազգային մեքենան։

Անցած ամսու. 27ին, Պէյրութի եղեռնադատ ատեանը ձեռք առաւ վերջնականապէս դատը։ Արդարութեան տալիք վճռին անհամբեր սպասող հոծ բազմութիւնը առաւօտուան ժամը 9էն սկսած մինչև երեկոյ ժամը 7 դատարանին սրահին և միջանցքներուն մէջ խռնուած հեւասպառ հետեւեցաւ դատավարութեան ընթացքին։

Նկատի ունենալով որ արդարութիւնը իր ձեռքին տակ ունեցած բոլոր ծանօթութիւնները սպառած էր ալ, որոշած էր երեք օրէն արձակել իր վճիռը։

Գովելի պաղարիւնութեամբ և լրջութեամբ տեղի ունեցաւ դատավարութիւնը։ Վկաներու ստուգումը կատարուելէ վերջ տեղի ունեցաւ ամբաստանեալներու հարցաքննութիւնը։ լսուեցան գաւառականի անդամները և երկուստեք ներկայացուած շարք մը վկաներ։ Տաղանդաւոր իւաւաբան և հանրածանօթ ծերակուտականն Մէթր Քամիլ Էտտէն անընդհատ երեք օր դատի ամբողջ տևողութեան, հետզհետէ երևան հանեց այն բոլոր փաստերը որոնք կուգային հաստատել որ Միհրան Աղազարեան և իր երկու մեղսակիցները հեղինակներն են գործուած ահաւոր ոճրին։ Հակառակ ծանօթ և հեղինակաւոր կարգ մը պաշտպան փաստաբաններ՝ Մէթրներ Տրպրուէլի, Ֆապիէի, Խրլէֆի և Սաուտի թափուած բոլոր ջանքերուն և լառաջ բերած ամէն կարգի փաստարկութեանց, արդարութիւնը սակայն պիտի գար բարձրաձաղաղակ արձակելու իր վճիռը, որուն ինքը ամիսներէ ի վեր սրտցաւ ամէն ակկային սրտատրոփ և անհամբեր կ'սպասէր։

Եւ այդ վճիռը չուշացաւ։ Երկուշաբթի 31 Յուլիս, առաւօտեան ժամը 11ին, հաւաձայն նախապէս տրուած որոշման, աննախընթաց բազմութիւն մը փութացած էր լսելու տրուելիք վճիռը։ Ժամը ճիշտ 11ին շրջապատուած սուինաւոր 6 ոստիկաններու կողմէ և շղթայակապ վերջին անգամ ըլլալով դատարան առաջնորդուեցան չարագործները։ Երբ անոնք գրաւեցին յանցապարտի իրենց աթոռները նախագահ Պրն. Շհէյպը շրջապատուած իր խորհրդականներով մուտք գործեց սրահէն ներս և հրաւիրեց յանցաւորները ոտքի կանգնիլ՝ լսելու իրենց համար տրուելիք վճիռը, որ եղաւ.— ՄԻՀՐԱՆ ԱՂԱԶԱՐԵԱՆ, ԿԱՌԱՊԱՆ ՆԻԿՈՂՈՍ ԵՒ ԱԲՐԱՀԱՄ ԹՈՄԱՐԶԱԼԵԱՆ ԻԲՐԵՒ ՀԵՂԻՆԱԿ ՎԱՀԱՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏԵԱՆԻ ՈՃԻՐԻՆ. ԿԸ ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԻՆ ՏԱՍՆ ԵՒ ՀԻՆԳ ՏԱՐՈՒԱՅ ԲԱՆՏԱՐԿՈՒԹԵԱՆ. ՏԱԺԱՆԱԿԻՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԵՒ 2500 Ս. ՈՍԿԻ ՏՈՒԳԱՆՔ ԻԲՐԵՒ ՓՐԿԱԳԻՆ ՈՂԲԱՑԵԱԼԻՆ ՈՐԲԵՐՈՒՆ։

ԱՐԴԱՐՈՒԹԵԱՆ ՁԱՅՆԸ
ՈՃՐԱԳՈՐԾ ՄԻՀՐԱՆ ԱՂԱԶԱՐԵԱՆ
ԵՒ ԻՐ ՄԵՂՍԱԿԻՑՆԵՐԸ պատժուած

Սոյն օր, կէսօրէ առաջ ժամը 11.30ին, եղեռնագործ ատեանի նախագահ Պ. Շհէյպը կարդաց արդարութեան վճիռը.— Միհրան Աղազարեան, Կառապան Նիկողոս եւ Աբրահամ Թոմարզալեան իբրեւ հեղինակ Վահան Վարդապետեանի սպանութեան կը դատապարտուին 15 տարուան բանտարկութեան եւ ժամանակիր աշխատանքի։ Բացի այդ դատապարտեալները իբրեւ փրկագին ողբացեալին որբերուն պիտի տան 2500 Ս. Ոսկի տուգանք։

Ոճրագործները ողբայակապ եւ սուինաւոր զինուորներու եւ ոստիկաններու հսկողութեամբ բանտ տարուեցան։

ՄԵՆՔ ՄԵՐ ՄԷՋ

Վերջին մէկ քանի ամիսները հայ մամուլի պատմութեան և անոր չուրջ տիրող հոգեբանութեան մէջ նշանակելի թուական մը կը կազմեն, ուր տարիներու անօրինակ քայքայումէն ու հողմավար ու անկայուն արտադրութիւններէն բեզարած, այլ թէ ձախ ժայռնութիւններ հարց կուտան, և որոնումի մէջ են գտնելու այն ուղին, որը վերջ պիտի տայ գաղութներու անկազմակերպ ու քայքայուած դրութեան և պիտի կարողանայ փրկել աշխարհի չորս հովերուն ցրուած մեր ժողովրդի ազգային գոյութիւնն ու աւանդութիւնները։

Վեց տարի է որ մեր երկրի ու ժողովրդի ճակատագիրը անկախ իր արտադրութիւններէն ու ցանկութենէն, անզօրի ջղաձգումներով ինկաւ բէժիմի մը տակ, որ կապեց զայն ուրիշներու հետ հաւաշխարհային յեղափոխութեան խելագար վազքին ու ցնորքին, չի խնայելով յանուն այդ յեղափոխութեան կատարելու ոճիրներէն ամենանողկալիները. մեր աւանդութիւններու ու սրբութիւններու հանդէպ։

Այս պարագան արտաքին ուժերու դասաւորումով պայմանաւորուած, քաղաքական անպատասխանատուութիւն մը էր, որու նշանը հայ ժողովուրդը շատ տեսած է իր ազատագրական պատմութեան ընթացքին։ Բայց ինչ կը վերաբերի գաղութներու վեց տարուայ պատմութեան, նա ենթակայական հոգի վերայ, մեր ժողովրդի մոլութիւններու և սարկական հակումներու մէկ ցուցադրութիւնն էր, որ նոյնչափ վնասակար է ու ճակատագրական մեր ազատամարտի ու պետականութեան վերելքի դժուարին ճանապարհին, որչափ մեր երկրի անկախութեան ժամանակաւոր աղաւաղումը և ռուս սուիններու վրայ կոթնած հայ պոլշեւիկ անուանեալներու անուղիղ ու վնասակար կեցուածքը պետական թէ հասարակական հիմնական առիթներու մէջ։

Դիտենք երկու կողմի գործունէութիւնը, մէկ կողմէ մեր ազատութեան և պետականութեան համար աշխատող սերունդի, իսկ միւս կողմէ երկրի— ղեկավարներու, ինչպէս նաև գաղութային ժայռնութիւններու ընդհանուր պատկերը ու վեց տարուայ գործունէութեան ընթացքը ցուցադրելու համար այն ահաւոր հակասութիւնը, որ ունին վերջիններս պետականութեան և ազգային գոյութեան հիմնական սկզբունքներուն հետ։

Եւ այս ոչ որպէս ուշացած մտաղրգրականի, այլ որպէս յուշարարը երկար ու յոգնատանջ գրականութեան մը, որ կերտեց հայ մամուլի գիտակից մասը վեց տարի շարունակ, թէև իր արտայայտութիւններուն մէջ երբեմն ջղագրգիռ բայց միշտ առողջ ու մեր ազգային գոյութեան պահպանման արթուն հսկայի դերին մէջ։

Գարշ է մեր ազատագրական պատմութիւնը, ապրող սերունդներու բաց ալքեոյն տակ, արեւի լոյսով կատարուած իրողութիւններ։ Գաղափարական և անձնուրաց երկու սերունդ ազատութեան և անկախ պետականութեան գաղափարներով տոգորուն նեռուած ազատամարտի կրկէսը, բարբարոս պայմաններու մէջ իրենց դէմ ունենալով բռնութիւններէն ու մարդկային գոյութեան յաւիտենական սպանդը կազմող վայրագութիւններ էն ամենասոսկալիները։

Եւ այդ ահաւոր կրկէսին մէջ հայ միտքը և գաղափարականութիւնը մերթ աւա՛ղ, քաղաքակրթական ու մարդասիրական իտէալներու պարտադրութեան սպառարկու, բայց միշտ սեփական ուժի գնահատման և արդար զայրոյթի— զարկի առաքինութիւններով հզօր, գիտցաւ քալել մեր երկրի ու ժողովուրդի ճակատագրի չուրջ նիւթուած դարաւոր դաւերէն ու բնաջնջումի տեսական մղձաւանջէն և թէև արիւնլուայ ու կոտորակուած, բայց ժողովրդի բաղդը հասցնել ցանկացուած ազատութեան և պետականութեան։

Այս է ահա հայ յեղափոխական սերունդի վերջին կէս դարու պատմութեան ընդհանուր պատկերը և գործունէութիւնը, որու ընթացքին անկասկած որ գործած ըլլայ թաքթի սխալներ, ինչպէս նաև մեր ժողովրդի ու արտաքին պայմաններու անպատասխանատուութեան որպէս հետեւանք ենթարկուած ձախողութիւններու բայց երբեք թողուցած հայ ժողովուրդի ու իր ազատագրութեան գործը, և այս ճանապարհին իրեն պարտադրուած գողգոթաները։

Ազատ կեանք ու պետականութիւն այնպիսի չրջանի մը, երբ այդ սերունդին անհաղորդ, ու խորդացած մասը մեր ժողովրդին, կը կարծէին մեր իտէալները յաւիտեան կորած ու խորտակուած և ամբողջ հայութիւնը ենթարկուած ճակատագրական ստրկութեան մը, որը երգած էին և դեռ կերգեն, օտար հորիզոններու տակ սնած ու մեծցած հայանուն սոքրատները երբ դժբաղդութեան արհաւիրքի մէջ է մեր երկիրն ու իր ժողովուրդը։

Նոյն պատկերը և այս չրջանին։

Ազատ կեանքի ու պետականութեան ստեղծագործ սերունդը արիւն քրտինքի մէջ է, քայքայուած երկրին պաշտպանութիւնը և տևականութիւնը ապահովելու համար։ Անօթութեան մատնելու փորձ վրացիներու կողմէ, երկիրը ներսէն պայթեցնելու փորձ թուրք-թաթարներու կողմէ. ու այս բոլորին դէմ հայ միտքը ու ղեկավարութիւնը սուղ միջոցներով, կիսաքաղց ու անբաւարար պատրաստութեամբ, բայց և այնպէս իր ցեղի հզօր համբերութեամբ ու կորովով լեցուն 2 տարուայ ընթացքին ստեղծեց մէկ միլիոն է աւելի հայ զանգուած մը, մեծագոյն երաշխիքն է ինքնապաշպանութեան և պետականութեան։

Բայց ուր էին այս բախտորոշ չրջաններուն, ամբողջ տասնեակ տարիներ, այն ժայռնութիւնները, որոնք հարեւի երկրի արիւնը խաւտրելէ և դժբաղդութիւններու ենթարկուելէ յետոյ, վեց տարիէ չարունակ անճոռնի ու սարկական կեցուածքի մը մէջ են։ Մէկ կողմէն երկրի մէջ պետականութիւն և յեղափոխութիւն խաղալու կեղծիքով տապար կ՚զարնեն մեր ազգային ուրոյն գոյութեան և հիմնաքարերուն, իսկ միւս կողմէ գաղութներու մէջ անոնց հակառնեայ ծերացած մատնութիւններ մաղ ու մօրուք ներկած ծափ ու ցնծղայ կը զարնեն ստրկութիւնը յաւիտենականացնելու և հայ մտքն ու առաջաւոր սերունդը պարտութեան մատնելու, և անոր ստեղծած իտէալները թաղելու աղտոտ ընազդով։

Թերեւս ծանր թուի չատերուն մեր այս որակումը, և անպատեհ ներկայ բոպէին, երբ վեց տարուայ քայքայող մատնութիւնը չատերու մէջ փոխուած է և մղած ուղիղ ճանապարհի որոնումին։ Բայց մեր խորին համոզումով մինչև որ մեր պատմութիւնը և հոն գործող հաւաքականութիւնները՝ յանձին կազմակերպուած կուսակցութիւններու և կամ թայֆայական ու անձնական չահերու առանցքով գործող մատնութիւններու դերը և արդիւնքները որոշ չրլլան նոր սերունդի ու ժողովրդը առողջ տարրերուն, գոյանալիք հասկացողութիւնը և անկէ սպասուած արդիւնքները կրլլան խախուտ և ձեւական, օր մը մեր ժողովրդի ու իր առաջաւոր մասը դնելով նոր «Կարսի» անկումի մը և այլ ճակատագրական անակնկալներու առջև։

Այս ժամհոգութեամբ է ահա, որ ակամայ մեզ կը թուի անհրաժեշտ մեր ազատագրական պատմութեան վրայ նետել ակնարկ մը, հոն գործողներու դրական կամ բացասական դերը ճշդելու, իսկ բացականներուն հարցնելու թէ ո՞ւր էին։

ԶԱՐԵՀ

Տրուած վճիռը եկաւ անգամ մը ալ հաստատելու որ հովանաւոր ֆրանսական մեծ ազգի և Մեծն Լիբանանի Հանրապետութեան հովանիին ներքև սրդարութիւն ըսուածը ռասիկ հասկացողութիւն մը չէ, այլ մարդկային մտքի և սրտի ազնիւ մէկ արտայայտութիւնն ու փոխադարձութիւնն է որուն շնորհիւ միայն կարելի պիտի ըլլայ հնարաւորութիւն ստեղծել այս գաղութը շինարար և ազգօգուտ գործունէութեան լծելու։

Արդարութեան վճիռը շատ անողոք է. վա՛յ անոր որ անարդարութիւն կը գործէ։

ԿՐԹԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸ ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ ՄԷՋ

Դամասկոսի հայ գաղութը գոհունակութեամբ պէտք է դիտէ լրացող չորրորդ տարին կրթական ոչիստանքները և ձեռք բերուած գնահատելի արդիւնքը։ Պաշտօնի կոչուած հոգաբարձութիւնը լաւ ըմբռնած էր գաղութահայ կեանքին մէջ դպրոցին կոչումը, և իր ժամանակութեանց ու ջանքերուն սառնցքը դալ ուցած էր հաւեցի կրթութիւնը և առնմային առողջ դաստիարակութիւնը։ Բաւական հոգ տարուած է այլ նիւթերու աւանդման և մասնաւորապէս արաբերէնի՝ որուն համար տեղական կառավարութիւնը իր կողմէն դրկած է ուսուցիչ մը շնորհիւ հոգաբարձութեան թափած ջանքերուն։ Այս նպաստը զլացուած էր նախորդ տարիներ, խնդիրը հարկ եղած լրջութեամբ հետապնդուած չըլլալուն համար։ Դասացուցիչ էին նոյնպէս ձեռագործի և աշակերտուհեան ֆիզիքական առողջութեան մասին կատարուած աշխատանքները։ Ուսումնական մարզին մէջ վերջիւրեալ գնահատումները ալ ձանապարհելէ յետոյ, դիտել կուտանք որ աշակերտութեան ճաշակը նրբացնելու և սիրտն ու մտքերը սգնուացնելու կոչուած կարևոր դասեր, ի չէս ե բանաստեղծութիւնը, մայրենագիտութիւնը և գծագրութիւնը գրեթէ անտեսուած էին։ Հոգաբարձութիւնը այս պակասը զգացած ըլլալով հանդերձ, չէ կրցած բաւարար պիտանի և ձեռնհաս ուսուցիչներ ապահովել։

Գնահատանքի բաժին պէտք է նաև նվէրեալ մասին։ 370 է աւելի երկու աշակերտութեան կրթութեան հոգը ստանձնելու համար մեր գրեթէ ոչ մէկ հասոյթ կայ։ Աշակերտութենէ գոյացած եկամուտը պիտանէն շատ չէ։ Մէկ մասը միայն կ'գանուի։ Մնացեալ խոշոր մասերը [illegible] ներով [illegible] տրուած էին կառավարութենէն, Պատրիարքարանի, Բարեգործական, Ըլլիֆի, Հայր. Միութիւններու և այլ նուիրատուներու կողմէ, շնորհիւ Գեր. Սուրէն վրդ. Քէմահճեանի և հոգաբարձութեան թափած ջանքերուն։ Հոգաբարձութիւնը իր ամբողջ պիտանէն փակելէ յետոյ կրցած է մօտ 45 օր. ոսկի խնայողութիւն մը բնել։ Ուսուցիչներուն թոշակները վճարուած են օրին, և տեղի չէ տրուած ոչ դրամագոհանքի։ Բացատի կրթական շրջանը անցած է խաղաղ և հակակարգապահական ոչ մէկ աղքառու դէպք պատահած է։ Ուսուցչէ երբ եղած են համերաշխ և անձնական ու այլ խնդիրներով ժամավաճառ չեն եղած։

Հակառակ կարգ մը գնահատելի ձեռնարկներու ու ձեռք բերուած արդիւնքներուն, Դամասկոսի կրթական գործը կարելի է համարել։ Թերի և կարգ մը բարեփոխումներու և յաւելումներու կարօտ։ Դպրոցին մաքարդակը պէտք է բարձրացնել մինչև բարձր նախակրթարանի մակարդակ առնուազն, և ուսումնական ծրագիրը յարմարցնել տեղական պայմաններուն ու գործնական կեանքին։ Վերջ պէտք է տալ ուսուցչական ժողովներով կառավարելու անգործնական սիստէմին և վարչութիւնը յանձնել ձեռնհաս տնօրէնի մը։ Կերող մանկապարտէզպանուհիի մը անհ ուժեղութիւնը անժխտելի է։ Գիտանալու լեզուին աւանդումը բարելաւելու է վարի կարգերէն մասնաւոր հոգածութեան առարկայ դառնալով։ Նոյն պահանջը առաւել կամ նուազ չափով զգալի է նաև արաբերէնի համար։ Բարձրագոյն կարգերու մէջ կարգ մը գիտական դասեր պէտք է աւանդուին ֆրանսերէն լեզուով, աշակերտներուն կեանքի մէջ յայտնի դնելու հնարաւորութիւններ տալու և անոնց երկրորդական վարժարաններ մուտքը դիւրացնելու համար։

Ուշադրութեան առարկայ դառնալու է նաև գեղարուեստական ու ֆիզիքական կրթութիւնը, որը ոչ միայն մանուկներու բարոյական ու ֆիզիքական զարգացման կը ծառայէ, այլ նաև կ'օժանդակէ անոնց ապագային կեանքի պիտութիւններ ընձեռելու։

Այս ամփոփ տեսութիւններէն յետոյ, ազգ. իշխանութեանց կատարելագործեալ կը յանձնենք չէնքերու անյարմարութիւնը։ Այս ուղղութեամբ Գեր. Սուրէն վրդ. գովելի ծրագիրներ ու այլ ստանձներ կը հետապնդէ. սակայն մեզի կը թուի թէ խոշոր ծրագրի իրականացումը էթէ ոչ ցնորք, գոնէ իրականացումը դժուար փափաքներ են։ Աւելի արդիւնաւոր գործ մը կատարուած կրլլայ, եթէ ապահովուած միջոցներով առողջապահիկ և ներկայանալի չինութեան կամ նորոգութեան մը ձեռնարկուի։

ՆՈՐՍԱՐ

25—7—927

ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻ ՍԻՆԱԿԸ

ԲԺԻՇԿՆԵՐՔԻ ԿԱՐՕՏ ՁԸԼԼԱԼՈՒ ՄԻՋՈՑԸ

4.— Օդէն վերջ մարդու առողջութեան կարևոր գործօններէն մէկն է ջուրը։ Մանաւանդ պզտիկներու առողջութեան ամենակարևոր պէտքերէն մէկն է տաք ջուրի լոգանքը։ Իւրաքանչիւր մայր պէտք է կանոնաւոր կերպով տաք ջուրի լոգանք տայ իր մանկիկին։ Շատ սխալ է այն կարծիքը, որ որոշ յաճախ մայրեր կ'առարկեն թէ լոգանքը պզտիկին պաղ ուժին կը պատճառէ։ Եթէ լոգանքը հարիւրին մէկ կամ երկու հիւանդանալու հաւանականութիւն կուտայ, չի լուացուելով 100էն 5 10։ Լոգանքէ վերջ մանկիկին մարմինը լաւ մը սրբել և չուցնել ու հրաժեշտ է ապահով ելլալու համար ոեէ հիւանդութենէ։

Պզտիկներու հիւանդանալը լոգանքի վերագրող մայրերը, թող շատ լաւ գիտնան որ պատասխանատուն իրենք են, ոչ թէ լոգանքը։ որովհետև լոգնալէն վերջ պզտիկը կամ օդի հոսանքին մէջ կը պահեն և կամ ալ չակեցուով դրացիներու կ'երթան շաղակրատելու համար։ Լոգանքը պզտիկին կուտայ այնքան սուն և առողջութիւն, որքան կաթը։ Պզտիկի աճման մեծապէս ը նպաստէ լոգանքը, իր թոքերը աւելի կանոնաւոր կը պահեն և աւելի ուժ կուտան, ջղային գրութիւնը կը զօրանայ և կը հանդարտի և անուշ քուն կը պատճառէ։

Ի հարկէ երբ լոգանքի կարևորութիւնը կը չեշտենք պզտիկներուն համար, չենք ուզեր անոր օգտակարութիւնը մոռնալ մեծերուն համար։ Ամէն մարդ պէտք է ուշադրութիւն ընէ մարմնի մաքրութեան։ Ես այնպէս կը կարծեմ որ արտաքնապէս անմաքուր եղող մարդը, ներքնապէս ալ աղտոտ կ'ըլլայ։ Իւրաքանչիւր կերպարուրէն առաջ ձեռք լուալը ձեզի սովորութիւն ըրէք, որովհետև մի՛ չև սեղան նստիլը ձեր ձեռքերը երևակայեցէք թէ ինչե՞ր կը տիսնեն և քանի՞ քանի՞ միլիոնաւոր միքրոպներ բոյն դրած են անոնց վրայ։ Իսկ մեր մարմինը մաքուր պահելով կը դիւրացնենք մեր թոքային և մարսային ընչառութիւնը և առողջ կը պահենք երիկամունքներն ու աղիքները։

Շատ անգամ մեր գտնուած միջավայրին օդը ապականած գտնելով, օդս փոխութեան կը դիմենք, օդը մաքրելու կ'աշխատինք։ ուրիշ սեգամներ երբ ոեէ կերպով միզելու դժուարութիւն ունենանք բժիշկին կը դիմենք և այդ պարտականութիւնը բնականոն կերպով կարենալ կատարելու համար միջոցներ ձեռք կ'առնենք։ Երբ պ'դուրեան ենթակայ բլլանք, համակատարման դեղ կ'առնենք., ապա ուրեմն ինչո՞ւ չի պէտք է հոգ տանինք այս երրորդ դրան՝ մարթի մաքրութեան, որ կը ծածկէ և կը պաշտպանէ մեր մարմինը արտաքին թշնամիներէ, մեր երեսին գոյն կը պարգևէ։

Պաղ ջուրի լոգանքն ալ իր որոշ դերն ու օգտակարութիւնը ունի։ Շատ անգամ կը հանդիպինք մարդոց որոնք չատ դիւրաւ կը գրգռուին, կը բարկանան, գլխու ցաւ կը տառապին, քուն չեն ունենար, ամենապզտիկ դէպքէն կ'ազդուին, այնքան զգուանք կ'զգան, շարունակ բնատնկեան անհամաձայնութիւններ կունենան և վերջապէս ջրդային տկարութիւնէն կը չարչարուին։ Ահա այդ կարգի մարդոց միակ դարմանը պաղ ջուրի լոգանքն է։ Մարմինը պէտք է սպունգով մը ցիրել և կանոնաւոր կերպով շարունակել։ այս կերպով ջղային հի անդութիւնը հարիւրին չիսուն գոնէ կը դարմանուի

Ե.ր մաքրութեան և լոգանքի մասին այսքան խօսեցանք, չենք կրնար քանի մը տողերով չի չեշտել նաև բերնի և ակռաներու մաքրութեան կարևորութիւնը, թէ առողջապահական և թէ ալ քաղաքավարական տեսակէտով։ Մարմինի ամենատգոտ մասերէն մէկն է բերանը և նոյնքան ամենաաղտոտը կրնանք ըսել։ Աւէլն տեսակ միքրոպներ կրնան մուտք գործել մեր բերնին մէջ Մինչև վերջին տարիները ակռաներու մաքրութեան մեծ կարևորութիւն չէր տրուէր. շատ անգամ մանուկներու կը հանդիպինք, որոնք ախորժակ զուրկ են և տկարակազմ, երբ պատճառը փնտռենք կը տեսնենք որ ակռաներու տկարութենէ է

Ամէն առտու և իրիկուն անպայման պէտք է մաքրել ակռաները։

Տօքթ. Դ. ՎԱՐԴԱՊԵՏԵԱՆ

(Շարունակելի)

ԼՈՒԱՆԱՆԻ ԱԶԳ. ԵՐԵՍՓՈԽԱՆ ՎԱՀԱՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏԵԱՆԻ Սպանութեան Դատավարութիւնը սկսաւ

Գ. Դատավարութիւն

28 յուլիս հինգշաբթի առաւտեան ժամը 8.30 ին։

Տօքթ. Խուրով Գրիգորեանի Վկայութիւնը

Նախ.— Հասկցա՞ծ էք խնդրոյ էութիւնը։

Պատ.— Այո՛։

Նախ.— Ի՞նչ գիտէք այս սպանութեան շուրջ։

Պատ.— Երբ դ ժողովին մէջ տաք վիճաբանութիւն տեղի ունեցաւ, իսկ չորրորդ ժողովին սպանութիւն։

Նախ.— Պատմեցէք այդ վիճաբանութեան շուրջ, Վարդապետեանի և ազազարեանի միջև թշնամութիւն կա՞ր։

Պատ.— 3րդ ժողովին Վարդապետեանի և ազազարեանի միջև տեղի ունեցած վիճաբանութենէն առաջ ոեէ թշնամութիւն գոյութիւն չունէր։

Նախ.— Դուք սպանութեան վայրը ներկա՞յ էիք։

Պատ.— Այո՛։ սպանութեան օրը երեկոյեան ժամը 8ի մօտերը։ մարդ մը ժողովատեղիին դուռը հրելով ներս մտաւ։ յոյսը մտաւ և երեք կամ չորս զ'դակներ արձակուեցան։

Նախ.— Այդ մարդը կը ճանչնա՞ք։

Պատ.— Ո՛չ, մութին մէջ ոչ ոք չկրցայ ճանչնալ։

Նախ.— Շարունակեցէք.

Պատ.— Այդ միջոցին ձայն մը լսեցի՝ «վիրաւորուեցայ»։ Տասը վարկեան վերջ լապտեր մը ճարեցինք, Վարդապետեան գետին փռուած գտանք մանամէրձ վիճակի մէջ։ Ես բժշկի հանդամանքով բռնակ։ [illegible] վիրաւորելին։ [illegible] չ այդ արդէն ոսկրանները [illegible] էին։ Վերաւորեալը հիւանդանոց տարին։ Յետոյ ես տունս գացի։

Նախ.— Ոճրագործը կը ճանչնա՞ք։ Ինչ է ձեր կարծիքը այս սպանութեան մասին։

Պատ.— Ոճրագործը չեմ ճանչնար։

Նախ = Բայց դուք դրան մօտ կը գտնուիք, ես կը զարմանամ թէ ինչպէս չէք ճանչցած այդ մարդը։

Պատ.— Ես ալ կը զարմանամ պարոն նախագահ, ոճիրը այնքան շուտ տեղի ունեցաւ որ յանկարծակիի եկայ։ բան մը չկրցայ նշմարել։

Նախ.— Ոճրագործը գլխարկ կը կրէր թէ ֆէս։

Պատ.— Մութին մէջ չկրցայ տեսնել։ Մինակ սև տափատ մը կրած ըլլալը կերևակայեմ։

Նախ.— Ոճրէն առաջ, ազազարեան Վարդապետեանի սպառնալիքներ բրսած ըլլալէն յետոյ ունի՞ք։

Պատ — Ոճրիէն քանի մը օր առաջ, օգոստոս 16 ին ժողով մը ունէինք։ ժողովէն վերջ, սրտին մէջ վիճաբանութիւն տեղի ունեցաւ և ճիշդ այդ վայրկեանին տետրակները առնելով դուրս ելայ. յետոյ լսեցի որ ազ. պարեանին գլուխը պաբռուած է։

Ընդհ. Դատախազ.— Վերջին ժողովին ազազարեան սպառնալից ու զայրացկոտ ճառ մը խօսեր ու դուրս ելեր էր։ կը հաստատէք այդ։

Պաս.— Չեմ գիտեր։

Մէթր Ռ. Էոտէ.— Կուզէի գիտնալ թէ Վեհունի և ազազարեան մի անոյն քաղաքական կուսակցութեան կը պատկանէին։

Պատ.— Ես լսեր եմ որ Վեհունին Հնչակեան է. իսկ ազազարեան ժամանակին եղած է ու յետոյ դադրած ըլլալու է։

Մէթր Ռ. Էոտէ.= Կը ներէք պարոն նախ. փոքրիկ հարցում մը ևս։ Հնչակեանութիւնը պոլշևիկութեան հետ կապ մը ունի՞։

Պատ.= Չգիտեմ։

Մէթր Սօտա = (ազազարեանի պաշտպան փաստաբանը) Վկան կրնա՞յ ոճրագործին արտաքին երևոյթը նկարագրել։ Հասակ, գոյն, հայլն։

Պատ.= Ո՛չ։

Մէթր Սօտա.= Ոճրագործը այս ամբաստանեալներէն ոեէ մէկին կը նմանէր։

Պատ.= Չեմ դիտեր մթութեան պատճառաւ ոճրագործը չէի կրցել ճանչնալ։

Մէթր Սօտա.= Վեհունիի և Վարդապետեանի միջև թշնամութիւն մը կա՞ր։

Պատ = Չգիտեմ. չեմ կարծեր։

Մէթր Սօտա.= Ոճիրէն առաջ Վեհունին կը ճանչայի՞ք։

Պատ.= Այո, երեք տարի է իվեր։

Մէթր Ֆէրիտ.= (ազազարեանի պաշտպան փաստաբան). ժողովավայրին դրան առջև կամ սանդուխին վրայ լոյս կը վառէր։

Պատ.= Չեմ նկատած։

Տիկ. ՎԱՐԴԱՊԵՏԵԱՆԻ ՎԿԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

Նախ.— Ի՞նչ գիտէք այս ինդրոյ շուրջ։

Պատ.— Ինչպէս գիտէք. պարոն նախագահ, ես զոհին այրին եմ։ երեք զաւակներ ունիմ։ Աժուսինոս ըսպաննուեցաւ։ Կպգ. Դաւառ. երրորդ ժողովին մէջ, ան հիւանդանոցին մէջ յայտարարեց որ իր թշնամիներն են Ազազարեան և անոր ընկեր Վեհունին։ Ես այս լսեցի իմ ականջներովս։

Նախ.— Գիտէ՞ք որ թշնամութիւն մը կար Ամաւսինոյ և Ազազարեանի միջև։

Պատ.— Երեք շաբաթէ ի վեր գիտէի։ Գիւզէն վերադարձիս մեր սպասուհի աղջիկը ինծի ըսաւ որ Ազազարեան և Վեհունի մեր տան շուրջ կը թափառէին։

Նախ.— Տիկ. Վեհունին ձեզի ըսած է որ Ազազարեան ձեր ամուսինը սպաննած է։

Պատ.— Այո, ան ինծի ըսած է։ Ոճիրէն վերջ ինծի այցելութեան եկաւ։ Ես կուլայի։ Ըսաւ որ յաճախ մեր տունը ամուսնոյդ խօսք։ ըլլար ես միշտ երբէի որ Գ. Վարդապետեան լաւ մարդ է իսկ Ազազարեանը գէշ մարդ է։ Ի այս խօսքիս վրայ Ազազարեան ինծի ըսաւ ձայնդ կտրէ։

Նախ.— Տիկին Վեհունին ըսա՞ծ է ձեզի ոճրագործին ձեռքերը կոտրին։

Պատ.— Այո, Բայց ամուսնս նոյ իր մահէն առաջ ըսաւ որ իր թշնամին Ազազարեանն է։

Նախ.— Դուք, հարցաքննիչ դատաւորին, Վեհունիի կողմէ եկած նամակ մը տուեր էք։ Ո՞վ տուաւ ձեզի այդ նամակը։ Ի՞նչ կարծիք ունիք դայն գրկողին վրայ։

Պատ.— Մեր սպասուհին տուեր էին այդ նամակը։ Ղոկողը անշուշտ թշնամի ըլլալու է։

Փաստաբան Սօտա.— Ձեր խրոնճին համեմատ խօսեցէք Տիկին. Վեհունիի և Վարդապետեանի միջև թշնամութիւն մը գոյութիւն ունէ՞ր։

Պատ.— Ամուսնոյս և Ազազարեանի միջև թշնամութիւն կար. բայց Վեհունին Ազազարեանի ընկերն էր։ Անիկ ամուսնոյս բսած է «Գաւառականի ժողովներուն մի մասնակցիր այն օրէն ի վեր ես վստահեմ որ չան տեղեակ է ամէն բանէ։

Փաստ. Տիւպրիէլ (Ազազարեանի պաշտպան փաստաբանը) — Ամուսնոյս և Կարապետեան ձեզի ըսեր են որ անոնք Վեհունին ոճիրին վայրը տեսեր են։

Պատ.— Անոնք ոչինչ չեն ըսեր ինծի։

Փաստ. Տիւպրիէլ.— Ձեր տունը թրամվէի կայանին մօտ է։

Պատ. — Այո։

Փաստ. Տիւպրիէլ.— Եթէ Վեհունին ժողովատեղին մտած ըլլար ամուսնոյդ դայն ճանչցած պիտի ըլլար։

Պատ.— Ոչ։

Փաստ. Տիւպրիէլ.— Գ. Արշակ Գալուստեանը կը ճանչնա՞ք։

Պատ.— Այո։

Փաստ. Տիւպրիէլ.— Ինչո՞ւ չըսիք հարցաքննիչ դատաւորին որ Վեհունին տեսնուեր է ոճիրին վայրը։

Պատ.— Հարցաքննիչ դատաւորը մեզ չի հարցաքննեց այդ մասին։

Նախ.— Ազազարեան, տիկինին վկայութեան մասին բան մը ունի՞ք հարցնելու։

Ազազ.— Հարցում մը ունիմ։ Վարդապետեան մեռնելէ առաջ իմ մասիս բան մը ըսա՞ծ է իր տիկնոջ։

Պատ.— Իր մահուընէն 15 օր առաջ ըսաւ որ սէկն կռիւներու պատճառ մի՛ չտա խանգարիլ Ազազարեանէ

Նախ.— Պ. Ազազարեան, զոհին անձին շուրջ բան մը ունի՞ք ըսելու։

Ազազ.— Ոչ, ան լաւ նկարագրի տէր։ պարկեշտ մարդ մըն էր։

Նախ.— Կրնաք քաշուիլ տիկին։

Տօքթ. Բ. Գուլագեանի վկայութիւնը

Նախ.— Կը ճանչնա՞ք Ազազարեանը։

Պատ.— Այո՛։

Նախ.— Եւ Վարդապետեա՞նը։

Պատ.— Այո, շատ լաւ կը ճանչնամ։

Նախ.— Ըսէք ինչ որ գիտէք ոճիրին մասին։

Նախ.— Ոճիրէն 12 օր առաջ, ժողովէն վերջ. ազազակներ լսեցի մէկը օրիկայ կը պոռար- Ծեծկուռք կար։ Կռուին վայրը գացի։ Ազազարեանը ճակտէն վիրաւորուած գտայ։ Ան կրակ կոտրած կը պոռար կաթիլ մը արիւնը ոչինչ է ինծի համար, բայց ասիկա ձեզի սուղի պիտի նստի։

Վերջին ժողովին Ազազարեան բուռն ճառ մը խօսեցաւ։ Արմենակ Թէհէեան առկէ բարկանալով, ժողովէն մեկնեցաւ։ Ազազարեան ուզեց մեկնիլ, հակառակ ժողովէ նախագահին կրկնակի խնդրանքներուն, որ կ'ուզէր դայն կեցնել մինչև ժողովին փակուիլը։ և ըսաւ, ես կուզեմ մեկնիլ եւ պէտք է որ մեկնիմ, և մեկնեցաւ։ Անոր սեկնելէն 10 վայրկեան յետոյ դուռը կը զարնուի։ Անչուշտ մարդ չի բանար։ Դուռը կը հրուի։ Մարդիկ կը խուժեն։ Ելեքտրական լոյսը կը մարեն։ Զէնքեր կ'արձակեն։ Ես վախէս սրահին մօտակայ պալքոնը կը քաշուիմ։ Զայն մը կը լսեմ։ Ներս կը նետուիմ։ Դեռ տին փռուած մէկը կը տեսնեմ։ Ես կը պոռայ տարէ զիս գէ կ'զգամ ինֆզինֆս։

Նախ.— Սրահէն ներս խուժողներէն ոեէ մէկը չի տեսա՞ք։

Պատ.— Ո՛չ։

Նախ.— Ինչպէ՞ս հագուեր էին անոնք։

Պատ.— Զգիտեմ, հոգեկան նեման վիճակի մը մէջ, դուք գիտէք որ մարդ հագուստներուն ուշ չի դարձներ։

Մէթր Էոտէ.— Ազազարեանը Հնչակեա՞ն է։

Պատ.— Այո՛, կարծեմ։

Մէթր Էոտէ.— Իսկ Վեհունի՞ն։

Պատ.— Ան Հնչակեան է։

Մէթր Էոտէ.— Վրանաքաղաքի կռիւներուն մասին բան մը գիտէ՞ք։

Պատ.— Այո՛, ատենէ մը ի վեր հոն իրար կը ծեծէին. կարգ մը սրիկաներ ժողովուրդին ներքին կեանքը կը խանգարէին։

Նախ.— Ինչպէս կը բացատրէ՛ք այս դէպքը որ Վարդապետեան միայն սպաննուած է։

Պատ.— Չեմ կրնար բացատրել այդ։

Նախ.— Ինչ է ձեր կարծիքը այս սպանութեան շուրջ։

Պատ.— Վարդապետեանի և Ազազարեանի միջև տեղի ունեցող կռիւէն վերջ այս ոճիրը անպատճառ պէտք էր որ գործուէր։ Ատոր վստահեմ։

Մէթր Տիւպրիէլ.— Վկան ըսաւ որ ինք վախէն պալքոն քաշուեր է։ միւսները ի՞նչ ըրեր են։

Պատ.— Զգիտեմ։

Մէթր Տիւպրէյլ.— Արդեօք ոճրագործը Վեհունիին կամ Ազազարեանին կը նմանէ՞ր։

Պատ.— Ո՛չ։

Նախ.— Կրնաք երթալ։

ՔԱՂ. ԼՈՒՐԵՐ ԵՒ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՀԱՅ ԼՐՏԵՍ ՄԸ ԵՒ ԵՐԿՈՒ ՊԱՐՍԻԿ-ԱՊԱՆԵՐ ԳՆԴԱԿԱՀԱՐՈՒԱԾ ԹԵՀՐԱՆԻ ՄԷՋ

Թեհրանի մէջ, Ստեփան խան Ներսէսեան անուն հայ մը, կաշառուելով ռուսական դեսպանատունէն եւ իր կարգին կաշառելով երկու պարսիկ սպաներ, գաղտնի փաստաթուղթ մը ձեռք անցուցած էր Պարսկաստանի զինուորական պատասխանատուէն։ Լրտեսութիւնը ապացուցուած ըլլալով, Շահին հրամանով Ներսէս եւ ան ու երկու պարսիկ սպաները գնդակահարուած են Թեհրանի մէջ։

ԻՏԱԼԻԱ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԿԸ ՄՂԷ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԸ

Փարիզ։— Լոնտոնի Տէյլի Հէրալտ թերթը կը գրէ թէ Հռոմի մէջ Մուսոլինիի եւ Միխալաքոփուլոսի միջեւ տեղի ունեցած տեսակցութիւնը մտահոգիչ կողմեր ունի։ Իտալիա կաշխատի Յունաստանը Եւրոպայի դէմ հանել։ Թերթը կը գրէ թէ իտալական քարոզչութեան նիւթը կը կազմէ Եւրոպայի պաշարել բռնամի պետութիւններով եւ օգտագործել Յունաստանը եւ Պուլկարիան անոր դէմ։ Տէյլի Հէրալտ մտահոգիչ կը գտնէ պալքանեան կացութիւնը եւ կը հրաւիրէ անգլ. կառավարութեան ուշադրութիւնը։

Պ. ՓՈՒԱՆՔԱՐԷԻ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԸ ԿԸ ԴՐՈՒԱՏԷՆ

Փարիզ։— «Քրի տը Փարի» շաբաթաթերթը Պ. Փուանքարէի քաղաքական կեանքի քառասնամեակի վերաբերեալ յօդուած մը հրատարակելով, կը գովէ Պ. Փուանքարէի հեռեւեալ խօսքերը «Ոչ մէկ նախարարութիւն չէ տարած այնքան ուղղամտութեամբ, բարեկամութեամբ եւ հաւատարմութեամբ եւ եթէ իմ աշխատակիցներուս մէկ հատը հրաժարէր ես իշխանութեան գլուխ չափի կենայի»։

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ ԻՆՉՊԷՍ ԿԸ ԳՐԵՆ

Փարիզ։— Վոլֆի գործակալութիւնը եւ քանի մը գերմաներեն թերթեր 1914 ին Օրշի քաղաքին քանդուելուն մասին քանի մը սուտ յայտնութիւններ բրած ըլլալով, հատուկ գործակալութիւնը երկու անհերքելի փաստաթուղթեր հրատարակեց, որոնք կը հաստատեն թէ գերմանները հրաման ստացած էին քաղաքը հրդեհելու։

ԼԷՕՆ ՏՕՏԷԻ ԲԱՑ ՆԱՄԱԿԸ ՊԱՐԹՈՒԻ

Փարիզ։— Ակսիոն Ֆրանսեզ թերթը Պ. Լէօն Տ տէի մէկ բաց նամակը կը հրատարակէ Պ. Պարթուի ուղղուած, որով ան կը յայտնէ թէ պատրաստ է բանտ դառնալու եթէ իր տղուն սպանութեան վերաբերեալ նոր բողոքը քննուի, ի բացակայութեան հանրային ապահովութեան այն պատասխանատուներուն որ գործի խառնուած են։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԳԱՂԹԱՎԱՅՐ ԿԸ ՏՐԱՄԱԴՐԷ ԻՏԱԼԻՈՅ

Լոնտոնէն կը հաղորդուի թէ՝ Սերպիոյ Անգ. դեսպան Սր Ճէրարտ, որ Լոնտոն կը գտնուի, Անգ. կառավարութեան հետ երկարօրէն տեսնուած է պալքանեան խնդրոյ մասին։ Պ. Ճէրարտ յայտարարած է թէ Թուրքիան դաշնագիր մը ներկայիս հնդրոյ առարկայ չկրնար ըլլալ, իսկ ընդհակառակը Իտալիան թուրք յարաբերութիւնները չափազանց բարւոքած են, եւ թէ հաւանաբար Իտալիոյ եւ Թուրքիոյ միջեւ համաձայնութիւն մը կնքուի, Իտալիոյ կողմէ Թուրքիոյ հողային ամբողջութիւնը երաշխաւորելու պայմանաւ, որուն համար Թուրքիա պատրաստ է հողային զիջումներ ընել Իտալիոյ, եւ նոյնիսկ Փոքր Ասիոյ մէջ Իտալիոյ գաղթավայրեր տրամադրել։

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ՄԵԾՆ ԲՐԻՏԱՆԻՈՅ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Լոնտոն։— Համայնք ներու պալատին մէջ Պ. Զե ֆրդէն յայտնեց որ եթէ սովիէթները կ'ուզեն իրենց յարաբերութիւնները վերահաստատել, պէտք է որ Մոսկուան առնէ առաջին քայլը։ Ոչ մէկ պարագայի տակ, յարաբերութիւնները չ'պիտի վերսկսին նիւ պայմաններով։ Ան աւելցուց թէ, տուեալներ կրնայ շարունակուիլ եթէ նոյն իսկ դիւանագիտական կապերը խզուած են։

ՌՈՒՔԸԱՆԻՈՅ ՄԷՋ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄ

Փարիզ։— Վարշաւայի համբով Ռիւրանիայէն ամենավերջին լուրեր կ'ուզան, ուր քաղաքային պատերազմ կը տիրէ։

ԲՐԱՎՏԱ ԹԵՐԹԻՆ ԳՐԳՌՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Մոսկուա։— Եթալինը Բրավտա թերթին մէջ իր գրգռէջ յօդուածներով, Անգլիոյ դէմ բռնամական ոգի մը կը ցուցնէ։

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ ՄԷՋ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԽՄՈՐՈՒՄՆԵՐ

Պուքարէշ։— Զորավար Ավերեսքու ճանչցաւ խնամակալութիւնը, այս առթիւ ժողովրդական կուսակցութիւնն ճախագահական կոմիտէն զորավարէն պահանջեց որ հրաժարի կուսակցութեան պետի իր պաշտօնէն։

Կոմիտէն կ'ուզէր ազատել ժողովրդական եւ գիւղացիական ազգային կուսակցութիւնները։ Կը կարծուի թէ գիւղացիական ազգային կուսակցութիւնն ալ պետ Պ. Մանիա կ'ուզէր մեծ շարժում մը յառաջացնել կարգ իշխանը գահ բարձրացնելու համար։

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՍՈՂԻԿԵԱՆ
ՎԱՌՎԱՌ ՍՈՂԻԿԵԱՆ
Ամուսնացած
Պէյրութ 31 Յուլիս 27

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ԳԻՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

Ղսրաթլիսէի մէջ գոյութիւն ունի գիւղատնտեսական դպրոց մը երեք տարիէ իվեր։ Առաջին երկու տարիներուն, դպրոցին շէնքը երբեք յարմարութիւն չունէր։ Երբ դասարանները աշխատանքները սուելի աշխուժութիւն ստացան։ Ուսուցչական կազմը բաղկացած է մասնագէտներէ։ Դպրոցը կը մշակէ չորս տնտեսադին հողամեղք որ այդ գաշտը կը գտնուի քաղաքէն այնքան հեռու, որ կը խանգարէ աշխատանքը։

Այս տարի շրջանաւարտ պիտի ելլեն 29 գիւղատնտեսներ։

ԲՈՒԺԱԿԱՑԱՆ ԹՐՔԱԿԱՆ ԳԻՒՂԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

Էջմիածնի Գաւ. գործ. կոմիտէի նախագահութիւնը քննութեան առնելով Զանգիբասարի շրջանին մէջ մալարիայի դէմ կռուելու հարցը, որոշած է Մարմանդ գիւղի մէջ բուժական մը բանալ։ Այս կայանէն պիտի օգտուին շրջակայ հին գիւղերը։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԱՐԵՐԸ

Երեւանի մանկավարժական ուրհեստանոցին մէջ, յունիսի 15ին, տեղի ունեցաւ թրքահայ աշակերտներու «Ազգագրական պարերու երեկոն»։

Պրն Յովհաննէս Ալէքսանեանի վկայութիւնը

Նախ.— Ըսէք ինչպէ՞ս տեղի ունեցաւ ոճիրը։

Պատ.— Ոճիրն իրիկունը, անծանօթներ ժողովի սրահէն ներս խուժեցին լոյսը մարեցին և զէնքեր արձակեցին։ Որպէսզի կեանքս վտանգի չենթարկուի, պալքոն անցայ։

Նախ.— Լոյսը մարողը և զէնք արձակողը միևնոյն մարդն էր։

Պատ.— Չեմ յիշեր։

Նախ.— Հարցուցէք ձեր խղճին, ո՞վ է այս ոճիրին պատասխանատուն

Պատ.— Վահան Վարդապետեանի կուսակցութեան հակառակորդ կուսակցութիւնն է, ըստ իս։

Նախ.— Որ մէկ կուսակցութենէն էք դուք։

Պատ.— Ոչ մէկ։

Նախ.— Վերջին ժողովէն առաջ, լսեցի՞ք Աղազարեանի սպառնալիքները Վարդապետեանին ուղղած։

Պատ.— Այո։

Մէթր Էտէ.— Վկան լսած է Աղազարեանի արտասանած հետևեալ նախադասութիւնը. ինձի համար ոչ ինչ է կաթիլ մ'արիւնը, բայց ասի կա ձեզի շատ սուղի պիտի նստի։

Պատ.— Լաւ չեմ յիշեր, բայց շատ սպառնալիքներ կարդաց ան։

Մէթր Տիւպրիէլ.— Նիկողոսը կը ճանչնա՞ք։

Պատ.— Այո։

Մէթր Տիւպրիէլ.— Ձեր եղբայրը ձեզի բան մը ըսա՞ւ այս հարցին մասին։

Պատ.— Ո՛չ։

Մէթր Տիւպրիէլ.— Տօքթ. Խ. Թիւթիւնճեանը բակին մէջ տեսա՞ք։

Պատ.— Ո՛չ։ Ահա դէպքը մը Պ. Նախ. օր մը կէսօրէ վերջն էր, երբ հանրակառքէն կիջնէի, վեց եօթ հրաձգարաններ ինձի մօտեցան, ասնոնցմէ մէկը ինձի ըսաւ, «դուք Աղազարեանի գլուխը պատռեցիք, լաւ, սպասեցէ՛ք որ մեզի ալ ձերիները պատռեն»։

Նախ.— Քանի որ ոչ մէկ կուսակցութեան չէք պատկաներ, ինչո՞ւ ձեր վրայ կը յարձակին։

Պատ.— Որովհետև Վարդապետեանի ցանկով ընտրուած էի։ Ես օտարկանութեան դիմեցի յարձակումը կրած ըլլալուս համար, բայց արդիւնք մը չի տեսայ։

Մէթր Խալէֆ (Աղազարեանի պաշտպան) *վկան, ժողովի ընթացքին Պ. Արշակ Գալուստեանի քո՞վը նստած էր։*

Պատ.— Չեմ յիշեր։

Մէթր Խալէք.— Երբ վկան պալքոն քաշուեր էր մինչ երբ ինչ կը նէին։

Պատ.— Եղած տեղս չէի կրնար տեսնել։

Նախ.— Աղազարեան, վկային յայտնութեան համար բան մը ունի՞ք ըսելիք։

Աղազարեան — Խնդրեմ Պ. Նախագահ, վկայի յայտնութիւնը չեմ կրնար ընդունիլ, քանի որ ան իմ արհեստակիցս է։

Տօքթ. Մ. Հայրապետեանի Վկայութիւնը

Մէթր Տիւպրիէլ.— Ի՞նչ բրիք դուք երբ ոճրագործը սրահէն ներս մտաւ ու լոյսը մարեց։

Պատ.— Ես սրահին մօտ սենեակ մը կար, հոն քաշուեցայ բան մը չի տեսայ։

Դատախազ.— Պայթիւնը լոյսը մարելէն անմի՞ջապէս յետոյ տեղի ունեցաւ։

Պատ.— Այո, անմիջապէս յետոյ։

Նախ.— Վարդապետեանի ու Աղազարեանի միջև թշնամութիւն մը կա՞ր։

Պատ.— Այո՛։

Նախ.— Ժողովը ինչո՞ւ դռնփակ եղաւ։

Պատ.— Չգիտեմ, քիչ վերջ ժողովին նախագահ Յակ. Տէր Մելքոնեան պիտի գայ, ան կրնայ ձեզի ըսել արձակ տեղեկութիւն տալ։

Նախ.— Դուն ատոր պատճառը չե՞ս գիտեր թէ ոչ չես ուզեր յայտնել։

Պատ.— Պատճառը չեմ գիտեր, երբ նախագահէն ժողովի հրաւէր կստանայի, ժողովի կերթայի ես։ Ուրիշ բան չեմ գիտեր։

Տօքթ. Անդրանիկ Զաւուշեանի Վկայութիւնը

Մէթր Ռ. Էտէ.— Ոճիրի նախընթաց տեսարանին ներկա՞ էիք։

Պատ.— Այո, աղազարեան ըսպառնաց, ես ամէն կարելին պիտի ընեմ» ըսաւ ան։

Մէթր Ֆապիէ.— (աղազարեանի պաշտպան փաստաբան) Այդ սպառնալիքները մէկ հոգի՞ կուղղուէին թէ ոչ ընդհանուրին։

Պատ.— Ընդհանուրին։

Մէթր Ֆապիէ.— Նախավերջի ժողովին ներկա՞ էիք։

Պատ.— Այո՛։

Մէթր Ֆապիէ.— Գաւառական-էն առաջ ազգ. Միութիւն անուամբ մարմին մը կա՞ր։

Պատ.— Այո։

ԱԶԳ. ԳԱՒԱՌ. ՆԱԽԱԳԱՀ
Պ. Յակոբ Տէր Մելքոնեանի
Վկայութիւնը

Նախ.— Կը ճանչնա՞ք Վարդապետեանը, Վահունին և Աղազարեանը։

Պատ.— Աղազարեանը ժողովին մէջ ճանչցայ։

Նախ.— Պատմեցէք ինչ որ գիտէք։

Պատ.— Յոճախ Վարդապետեան և Աղազարեան կը վիճաբանէին։ Կռուիլ մը տեղի ունեցաւ իրենց երկուքին միջև։ Աղազարեան սրիկայ անուանեց Վարդապետեանը, երբ այս վերջինը զինքը կը մեղադրէր ժողովը խանգարելու յանցանքով։ Այն ատեն Վարդապետեանի կողմնակիցներէն քանի մը հոգի հաւաքուեցան և Աղազարեանը ծեծեցին։ Այս վայրկեանին Աղազարեանը արդէն իր ընելիքը որոշած էր «այս օրուընչ սկսեալ դուք երբէք ժողով պիտի չի կրնաք գումարել» ըսաւ ան։ Ասկէ երկու օր վերջ լսեցի որ ժողովուրդը երկուքի բաժնուեր է։ Վանաքաղաքի մէջ իրարու գլուխ կուտէին։ Աղազարեանը տեսայ խնդրեցի իրմէ որ Վարդապետեանի հետ հաշտուի վրանաքաղաքի խռովութիւններուն վերջ մը տալու համար։ «Ես ոչինչ եմ այս խնդրին մէջ, չեզոք մրցեմ։ Ոչ ոք իմ ձայնս չի լսեր, բայց ամէն մարդ իր գանկութիւնները ունի, մարդ կայ որ ձի հեծնել կը սիրէ, ուրիշ մը թռչուն պահել, երրորդ մը կիներէ կախուրժի, ես ալ ասկէ հանոյք կզգամ։ Ես հարուստ եմ, եւ ես ալ ունիմ իմ գանկութիւնները։ Ինչպէս Վարդապետեանը իմ գլուխս պատռեց, ես ալ մարդ վարձելով պիտի կարողանամ իր գլուխը ճզմել»։

Իրեն առակով խօսեցայ, բսի թէ եթէ քու արտդ այրի, դու պէտք է դրացիիդ արտին վրայ հսկես որ հակառակ պարագային յանցանք չըլլայ։ Բայց ան պատասխանեց որ ինք պատասխանատու չէ և ինք կարող է ամէն ինչ ընելու։

Աղազարեանի թելադրութեամբ Պ. Վահունին տնտնելու գացի Պ. Նշան Հազարապետեանի խանութը։ Բացատրեցի իրեն այցելութեանս նպատակը։ Բայց ոչ մէկ արդիւնք չի տեսայ ան պատասխանեց «այդ մարդիկը մերիններուն նման փողկապ և տափատ չեն կրեր և իրենք ալ խօսք չեն կրնար հասկցնել իրենց մարդոց։ Ասկէ զատ, ան աւելցուց որ եթէ մարդիկը անարժան են իրենց նայուածքին։

Ոճիրին իրիկունը երկու զինուած մարդիկ ժողովատեղիին դուռը հրելով ներս մտան։ Զէնքի երկու պայթիւններ լսուեցան լոյսը մարեցաւ դալ ձեալ քանի մը պայթիւններ։

Նախ.— Ոճրագործը կը ճանչնա՞ք։

Պատ.— Ոչ, յանկարծակիի գալով անոր հագուստին միայն մէկ մասը կրցայ տեսնել չալվարի կամ տափատի նման սև բան մը հագեր էր։

Ես կը խորհիմ որ եթէ Աղազարեան նոյն ինքն ոճրագործը չէ գոնէ ոճիրին կազմակերպիչներէն մէկն է։ Ասիկա ես կը հաստատեմ։

Նախ.— Կրնա՞ք բացատրել վերջին ժողովը ինչո՞ւ դռնփակ եղաւ։

Պատ.— Ժողովը դռնփակ եղաւ երկու պատճառով. առաջին. Նախորդ ժողովին աղազարեանը վիրաւորուեցաւ վախցանք որ ուրիշ աւելի աղիտալի դէպք մը տեղի ունենայ քանի որ երկուստեք մտքերս այնքան լարուած վիճակ մը ունէին։ Երկրորդ վեհափառ կաթողիկոսը. ժողովի նախագահին ուղղած նամակը կը թելադրէր որ ժողովը դռնփակ կատարուէր։

Մէթր Էտէ.— Աղազարեանը ձեզի ըսա՞ւ որ ինք մարդիկ պիտի վարձէ Վարդապետեանէն վրէժ լուծելու համար։

Պատ.— Այո։ Ուշադրութեան առնելիք կէտ մըկա, ես Զահրէ գացեր էի, վերադարձիս Պ. Քէչեան ինձի ըսաւ «դուք գացեր էք զուարճանալու։ երբեք չէք հարցներ թէ հոս մնացողներուն գլխին ի՞նչ կուգայ։ Գաւազաններով զինուած 5—6 երիտասարդներ Պ. Վարդապետեանի խանութին շուրջ կը սլրքան զայն ծեծելու ժամադրութեամբ։ Վարդապետեանի լուր կը տուի թէ կանուխ խանութը գոցելով տուն մեկնի։ հակառակ մեր թելադրութիւններուն ան երբեք չի համաձայնեցաւ ոստիկանութեան լուր տալու այս դէպքին մասին»։

Օր մը ես առանձին էի, Պ. Նախադահ, ճաշարան պիտի երթայի ընթրելու Պ. Վարդապետեանի հանդիպեցայ ինձի ըսաւ որ իրեն հետ իրենց առնը երթամ ճաշելու։ Ընդունեցի իր հրաւէրը։ Ճամբան ուզեցինք Տքթ. Գուլազեանին հանդիպիլ։ Երբ Տքթ.ին տունէն դուրս կելլէինք Պ. Աւետիսեանի դեղարանին մօտերը, տղայ մը մեզի տեսաւ և Վարդապետեանին լուաւ «Ձեր տունը շրջապատուած է չըլլայ որ հոն մտնէք»։

Նախ.— Վարդապետեան այս դէպքը ոստիկանութեան իմացո՞ւց։

Պատ.— Ոչ։

Նախ.— Զոզի հանդիպող տղան կը ճանչնա՞ք։

Պատ.— Այո. եթէ հարկը տեսնուի կրնամ զինքը հոս բերել։

Մէթր Սամատ.— Կը տեսնեմ որ վկան թերթոններ կը պատմէ։

Մէթր Էտէ.— Ներեցէք մէթր, ճշմարիտ պատմութիւն է որ կընէ։

Մէթր Սատ.— Կերևի քաղաքային կողմը շատ եռանդով կը պաշտպանէ վկանին։ Եւ անոր շատ մօտը կը գտնուի։

Մէթր Էտէ.— այո, ան հայ ազգին երեւելիներէն մէկն է. և աւելի մօտ է ճշմարտութեան։

Մէթր Սատ.— Ինչ էր գաւառականի նպատակը։

Պատ.— Գաւառականը թիւրքիոյ առենէն իվեր գոյութիւն ունի և կը կազմուի ազգ. սահմանադրութեան օրէնքներով։ Կրնան անոր անդամ ընտրուել միմիայն ան անձք որ Լիբանանահայութեան ծառայել։

Նախ.— աղազարեան ըսելիք մը ունի՞ք վկային յայտնութեան մասին։

Աղազ.— Ինչ կուսակցութեան կը պատկանի վկան։

Պատ.— Ես Դաշնակցական եմ, պարզ անդամ մ։

Աղազ.— Պ. Մելքոնեան դաշնակցական չէ՞ մը է։ Եթէ պարզ անդամ մը ըլլար ան չպիտի կրնար գաւառական անդամ ընտրուիլ Պ. Նախագահ գիտցէք ինձի. ես եղեռնագաս ատեանի մը առջև կը գտնուիմ, զուսակներու տէր հայր եմ։ Ես վստահ եմ որ եթէ Թիւթիւնճեան, Տէր Մելքոնեան և Տ. Քթ. Գուլազեան Վարդապետեանը քով չըլլայն ան երբեք իմ անուս չպիտի տար։

Նախ.— Ամբաստանեալ քեզմէ ուրիշ բան չի հարցուիր, վկային յայտնութեան մասին ըսելիք մը ունի՞ս։

Աղազ.— Պ. Նախ. Տէր Մելքոնեան դաշնակցական չէ՞ մը է, չեմ կրնար ընդունիլ անոր վկայութիւնը։

(Մինչ Աղազարեան բարձրաղաղակ իր սովորական «Դաշնակցական է, չէ՞ է, սուտ է» եւայլն պոռչտուքները կը յարունակէր, Նախագահը կը լռեցնէ զինք և տեղը նստել կուտայ)։

Ժամը 12 և կէս եղած ըլլալով դատավարութեան շարունակութիւնը կը յետաձգուի կէսօրէ վերջ և ժողովուրդը կը ցրուի։

(Շարունակելի)

Թրքահայ աշակերտները ունէին իրենց ուսումնական խումբը, որ կը մասնակցէր Անուշ օփէրային նել կայացման Երգչուհիներու ներկայացուցին «Համբարձման օր» և վիճակը։ Յետոյ սկսան ազգային պարերը։ Պարերուն կրնկերանցին Թլքահայաստանի նուագածուներ հնկայ թմբուկով և զուռնայով։ Խաղացին Շուտախ հայկական հարսիք, ազգային տարազներով, իրական ծիսակատարութեամբ։ Տեղի ունեցան սրախօսութիւններ, ըմբրշավարտուծիններ։ Յետոյ բուն հայկական պարերը։

Ընդհանրապէս այդ պարերը շրջանակաձև են։ Մանչերը կը կազմեն առանձին խումբ մը, և աղջիկները առանձին։ Երբեմն կը միանան երկու սեռի խումբերը։ Պարերը ունէին յարուստ կշռոյթ և երաժշտական անմշակ գանձ։ Այս պարերուն մէջ, իրենց գեղարուեստական ու ինքնատիպ դրոշմով յատկանշական էին Կէօճդր, Ջանիմաճ, Բաստարոճ։ Մրջուխրս, Լոսկին, Տրնկոճ, Արգնկին, Քեռծին, (կաղերու պար։) Ինչ այաղր Տոխուզ այաղր, Տարտայան և ուրիշներ։

ԿՄԱԽՔ ՄԸ ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԷՋ

Երևանի Գնունի փողոցին մէջ, պեղումի մը ընթացքին, գտնուեցաւ մարդկային կմախք մը, որ ոտ պատկանի երկաթէ դարուն։ Կմախքը դրուած էր կոտրած կարասի մը մէջ։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏ. ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԸ

Հայաստանի պետ. համալսարանը կը յայտարարէ թէ առաջիկայ ուսումնական տարեշրջանին պիտի ընդունի միայն 275 ուսանող (բժշկականին համար 40, գիւղատնտեսականին՝ 40, ընկերային-տնտեսագիտականին՝ 40, մանկավարժականին՝ 105)։

Ադրբէջանէն ու Վրաստանէն պիտի ընդունուին մէյայն 25ական ուսանող։

Բոլոր ուսանողներէն, որոնք կուգան դուրսէն, կը պահանջուի հայերէն։

ԹՐԻԽՕՄԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

Ստեփանաւանի ոլորտին մէջ, ուր կապրին 1000 մանուկներ, Խրախօմսով վարակուած են 160 հոգի։

Արմանիս գիւղին մէջ ալ աչքի հիւանդութիւնը տարածուած է։ Կը պակսի բժշկ. օգնութիւնը։

ԳԱՂՈՒԹԱՀԱՅ

Ի ՆՊԱՍՏ ՀԱՅՈՑ ՎՃԻՌ ՄԸ ԷՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ՄԷՋ

Ինչպէս ծանօթ է, Զատիկին, Երուսաղէմի Ս. Յարութեան տաճարին մէջ վէճ մը ծագած էր Հայոց և Ասորիներու միջև, այս վերջիններուն զրգռութեամբ։

Հերթաբար Երուսաղէմ գտնուող ասորւոց պատրիարքը իր աթոռը ճամբու վրայ դրած և հայոց թափորին անցքը խափանած էր, հակառակ որ ասորիները հետևակներն են հայերուն։

Այս առթիւ հայոց պատրիարքարանը բողոքագիր մ ներկայացուցած էր կառավարութեան, որ մտնաւոր յանձնաժողովի մը միջոցով քննած էր հարցը և սպառնուած։

Այս յանձնաժողովը տաճարին մէջ իսկ հրաւիրելով երկու այլ։ ներկայացուցիչները, լսած է անոնց բերանացի բացատրութիւնները ալ և յետ խորհրդակցութեան արձակ։ց հետևեալ վճիռը.

«Ընկալելով որ քննութեանց հետևանքով ասորիներու պնդումները բացարձակ հակառակ են թէ սպառնուած թափորի այս մասին տրամադրութեանց և թէ Լուսաւորչայի օրուան պատահած դէպքերու մանրամասնութեանց, կը հրամայէ ասորիներուն,

1.— Զգուշանալ այսուհետև ոչէ արգելք յարուցանելէ տօնական օրերուն հանդարտութիւնը պահպանելու նպատակով, կառավարութեան գործ դրած ջանքերուն։

«ՀԱՅԱՍՏԱՆ»Ը ՀՌՈՄԻ ՄԷՋ

Վերջերս Հայկազեան վարժարանի տեսուչ Պ. Լևոնեան դիմում մը ըրած է Հռոմի կառավարիչին որպէսզի Կեսարներու քաղաքին փողոցներէն մէկը հայանունով մկրտուի։ Կառավարիչ իշխան Սպաչա Փ.Թինկիանի պատասխանած է «պատմական Հռոմը չպիտի մոռնայ հայ ազնուական ազգին յիշատակը և Նորաշէն հրապարակ մը պիտի կոչէ «Հայաստան» անունով»։

ՀԱՅ ՊԱՏԱՆԻ ՄԸ 76 ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ ԿԸ ՇԱՀԻ

Պոսթրնի մէջ Բուտոյֆ Յոսէփեան անուն 15 տարեկան պատանի մը ամբողջ Ամերիկայի առիներուն առաջինը հանդիսացած է, ստանալով 76 պատուանշաններ։ Ան կը պատկանի Պոսթրնի սքաութներու 21րդ վաշտին և շատոնց ի վեր արժանացած է արի արձիւ տիս դոսին։ Յովսէփեան երեք տարեկան իվեր միացած է սքաութական խումբի մը և այս երեք տարիներու ընթացքին իր բոլոր պարտականութիւնները կատարած է հարիւրառ հարիւր պարտաճանաչութեամբ և անմրցելի կարողութեամբ։

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՄԱՐԴ ՄԸ ԻՐ ԿՆԿԱՆ ԱՊԱՐԱՆՋԱՆԸ ԿԸ ԳՈՂՆՈՅ

Էտվարտ Նիքոլա անուն անձ մը իր կնկան 50 ոսկի արժող ապարանջանը կը գողնայ եւ խաղաթէն կը հեռանայ։ Կնկայ բողոքին վրայ մարդը կը ձերբակալուի Պիֆֆայսի մէջ եւ Պէյրութ կը բերուի։ Ան կը խոստովանի իր յանցանքը։ Մախուած ապարանջանը գոհարավաճառէն կը գտնուի եւ գողին հետ դատարան կը յանձնուի։

ՀԱՅՈՒ ՏՈՒՆ ՄԸ ԿԸ ԿՈՂՈՊՏՈՒԻ

Յակոբ Թուճճեան անուն անձ մը երբ իր ընտանիքով Լիբանանի Լուռներուն զով օդը կը ծծէ, Պէյրութի մէջ հարպիկ գողեր իր բընակարանէն ներս կը մտնեն եւ 40 հնչուն ոսկի արժէքով զանազան գոհարեղէններ կը վերցնեն։

ԶՍՐԱԳՈՐԾ ՄԸ ՁԵՐԲԱԿԱԼԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Լիբանանի կառավարութիւնը իմացած բլլալով, որ Պէյրութի դատարանին կողմէ փնտռուող չարագործ մը այժմ Փարիզ կը գտնուի, անմիջապէս իմացուց բարձր զօմիսէրութեան եւ Ֆրանսա դրկեց ոստիկանապետ էլի Ասարը, մարդը ձերբակալելու եւ Պէյրութ բերելու համար։

ԿՕՃԻԿԱՆՈՐՈԳ

ՅԱՐԳԻՍ ԿԻՒԼԷՍԷՐԵԱՆ ԿՈՒՐՕ ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 70

կը նորոգեմ ամեն սեռի եւ տեսակի կօշիկներ եւ իրենց ճախկին վիճակին կը վերածեմ։

Ա Զ Դ

Տեղւոյս Հայ Եկղ. երկսեռ վարժարանի յառաջիկայ 927—928 ի տարեշրջանին համար, պէտք ունինք վարչական կարողութեան տէր և ֆրանսագէտ անձնի մը, պիտի որուն գոհացուցիչ թոշակ։

Թեկնածուները կը խնդրուի իրենց պայմաններով միատեղ կենսագրականները հասցնել մեզ սա առաւելն մինչև օգոստ. 15 հետեւեալ հասցէին

(Թաղական Խորհուրդ Դամասկոսի Փոստարկղ Թիւ 89)

Ի Դիմաց Թաղ. Խորհուրդի Ս. Սարգիս Եկեղեցւոյ

Ա. Դպիր
Թ. Գ. Գասպէնճեան

Ա. Դպիր
Արմենակ Աճէմեան

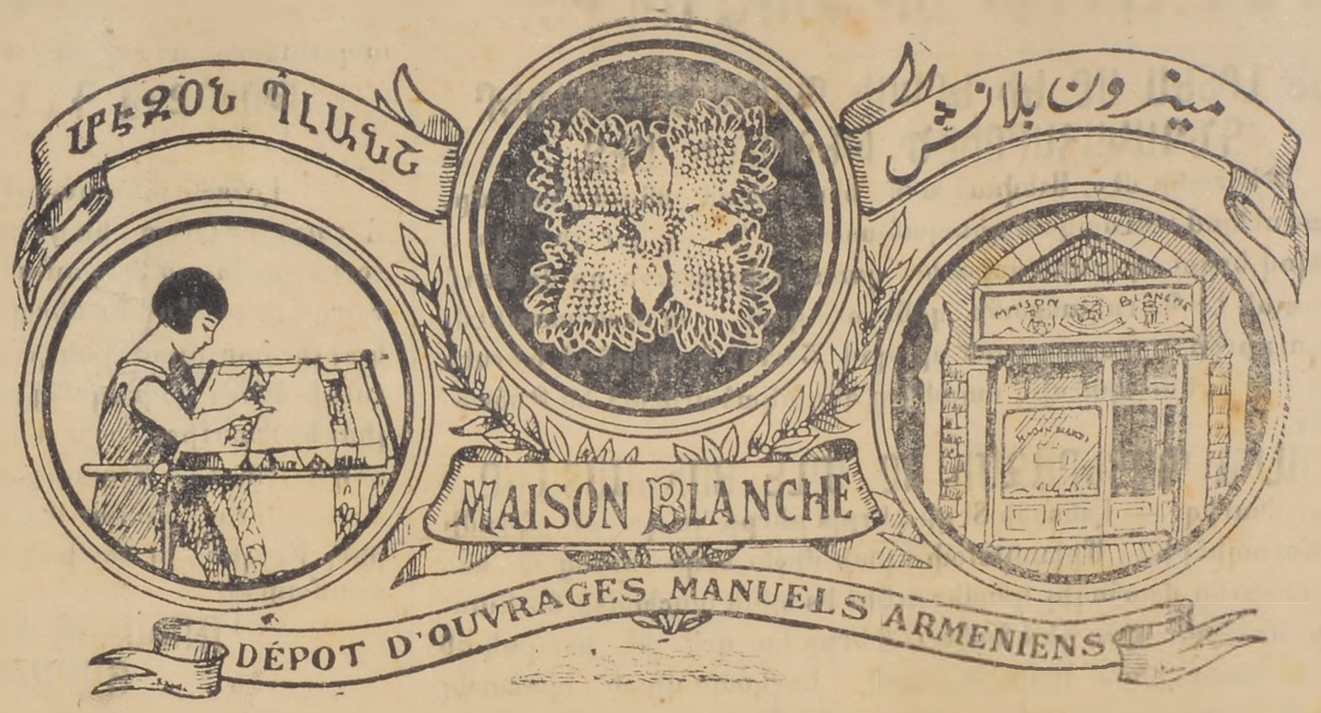

ՄԷԶՕՆ ՊԼԱՆՇ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՁԵՌԱԳՈՐԾԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

(10 ԱՎԸՆԻՒ ՎԷՅԿԱՆ, ՊԱՊ-ԻՏՐԻՍ, ՊԷՅՐՈՒԹ)

Կ'ստանձնէ պատրաստութիւնը ամէն տեսակ հայկական ձեռագործներու, սեղանի ծածկոցներ, անձեռոցներ, մահճակալի ծածկոցներ, վարագոյրներ։ կանանց յատուկ ամէն տեսակ ասեղնագործուած շրջազգեստներ և ճերմակեղէններ, կանանց և արանց ասեղնագործուած թաշկինակներ նայն նայն։

Ապսպրանք կ'ընդունինք Սիւրիոյ և արտասահմանի բոլոր քաղաքներէն։

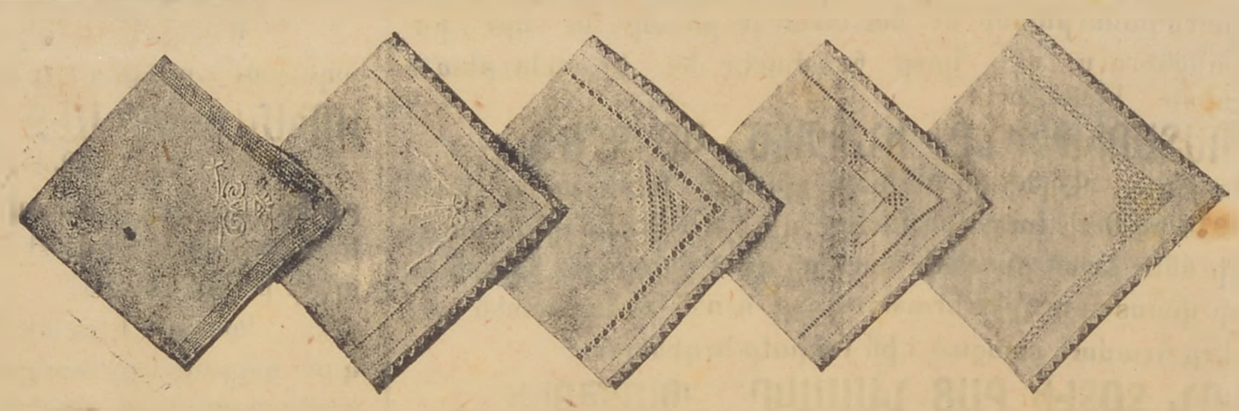

ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՅՑ ՏԻԿԻՆՆԵՐ ԵՒ ՕՐԻՈՐԴՆԵՐ

ԿՈՒԶԷ՞Ք ՊԱՏՈՒԱՒՈՐ ԿԵՐՊՈՎ ՇԱՀԻԼ ՁԵՐ ԱՊՐՈՒՄՍԸ

Դիմեցէք «Քաղդիական ձեռագործի» ափխատանոցին

Պլաք փողոց, Հայկական դպրոցին քով, Ամերիկեան մամացոյցին մօտերը, Նարսիպ Սապրայի թիւ 21 տունը։

Հոն պիտի գտնէք ասեղնագործի, ժանեակներու եւ կարի վերաբերեալ ամէն տեսակ գործեր, յատագոյն վճարումով։ Անոնք որ ափխատիլ չեն գիտեր, ձրիաբար պիտի ուսուցուին եւ ափխատնիքի պիտի վարժեցուին։

(Նախապէս Գառաբէտ էր ապա Մուխալլրս Լեկեռեռի քով էր. Բրա Տամաս)

GRASHAM

LIFE ASSURANCE SOC. LIMITED

Ապահովագրուեցէք Անգլիական հանրածանօթ Կրէշամ ընկերութեան, եթէ կուզէք ապահովել Ձեր և Ձեր ընտանիքին ապագան։

Դիմել՝

Մ. Յ Պողոսեանին

Պ. Ֆիլիպ Տէրուենեանի վաճառատունը

ԱԶԴ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ

ԸՆԴ. ՀԻՊՈԹԵՏՈՍԱՐԱՆԷՆ

Տեղւոյս ամերիկեան բնդհանուր հիպատոսարանէն մեզի կը տեղեկացուի որ Ամերիկա մուտքն համար Թրքական զօրքայի պատկանող հետեւեալ անձերուն կարգերը հասած էլլալով յիշեալներուն պէտք է անմիջապէս հիպատոսարան դիմեն իրենց վիզաները ստանալու համար։

Իսրայէլ, Եմէր Յակոբ
Ժամկոցեան, Պաղտասար
Ժամկոցեան, Հօսէ
Զէթճեան, Վարդեր
Կարապետեան, Եղնար
Վասպիւրեան, Իւղաբեր
Զարլֆեան, Զապէլ
Հաճեան, Բօղոս
Խաչէրեան, Մարիա
Գաբրիէլեան, Իւղաբեր
Թանմազեան, Նուր ձա
Երկաթեան, Կ բապետ

Կուզէ՞ք եղանակի յարմար ճաշակաւոր հագուստներ ունենալ, դիմեցէ՞ք

ՏԷՄԻՐՃԵԱՆ և ԹԷՎՐԻԶԵԱՆ

ՀԱԳՈՒՍՏԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ — ՍՈՒԳ ՍԸՐՍՕԳ ԹԻՒ 15 —

Ուր պիտի գտնէք ամէն կարգի նորաձև հագուստներ, թէ պատրաստ և թէ չափի վրայ.

Կերպասեղէնի և քթանի ճոխ տեսակ, չափաւոր գիներով։ Ունի նաև շապկագործութեան ճիւղը, ուր կը պատրաստուին ամէն կարգի եւրոպական շապիկներ և օձիքներ

ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐՈՎ.

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Ռնիկ Քիլիսցի Կարապետ Ֆաքրաճեան որդի Մելիքջանի, կը փնտռէ իր ազգականներու. մօրաքոյրը Մարիամ Պոյաճեան հօրանուն Կարապետ, մօրանուն Խաթուն. եւ Մարիամին ամուսինը Տաճատ Օհանեանը, որ բ'իկ Սեփասացի բլլալով Ամերիկայէն կամաւոր եկած էր Կիլիկիա, եւ հոն ամուսնացած էր յիշեալ Մարիամին հետ. 7—8 տարի առաջ։ Ատանայէն մեկնած են միասին Նիւ—Եորք, անկէ իվեր, իրենէ մէ՛ տեղ է լուր չէ եկած. ճանչցողներէն կը խնդրուի լուր տալ Կարապետ Ֆաքրաճեանին։

B. P. 409
Eglise armenienne Beyrouth Liban

Կը խնդրուի արտասահմանի թերթերէն արտատպել զայս։

Գ. ԵՐԵՒԱՆԵԱՆ ԵՒ ԵՂԲԱՐՔ

ԿՕՃԿԱԿԱՐ

Վերջին նորաձեւութեանց և ամէն տեսակ ճաշակի հարքաձոյն կը պատրաստուին արանց և կանանց կօշիկներ. մամուր, դիւացկուն և խիստ լաւ ապրանքներով։

Գիները չափաւոր են· առաջին անգամ դիմող հերու մասնաւոր զեղչ։ Հասցէ՝ Կուրо Փողոց Թ·ԻԻ 136 Պէյրութ

Հիւանոց Օթէլ Պաղտատ

ՊԷՅՐԱԻԹ ՆԱԻԱՀԱՆԳՍՏԻ ԿԱՅՍՐՍԻՆ ԱՆՄԻՋԱՊԷՍ ԿԻՑ

Ելեքտրականութեամբ լուսաւորուած և որ կարասիներով ծովահայեաց սենեակներ, մատչելի գիներ, լաւ սպասարկութիւն, տաք և պաղ ջուրի բաղնիք և ընտանեկան մասնաւոր բաժիններ։ Նաև դիւրութիւններ կ'ընծայէ ճամբորդներու, կը հայթայթէ նաւային տոմսեր և կ'առաջնորդէ մինչև նաւ։

Տէր և Տնօրէն
ՍՏԵՓԱՆ ՏԷՐ ՄԿՐՏԻՉԵԱՆ

ՍԱԿԱՐԱՆ ՊԷՅՐՈՒԹԻ

2 ՕԳՈՍՏՈՍ 1927

Եգիպտ. ոսկի ս. դ.	633
Սթերլին	616
Տոլար	126
Օսմ. հնչ. ոսկի	556
Ֆրանս. » »	482—
անգլ. » »	615
Թրքական թղթր.	64
» » Գ. Օ.	105
» Արծաթ մեհիտ	51
Սուրիական ոսկեղրամ	18
Գր. Ֆօնս. 1886 ս. դրմ.	20,75
» 1903 »	17 90
» 1911 »	15,00

Սէֆէրեան եղբարք
Թելեֆօն 1—38

Տէր և Տնօրէն՝ Հ. ԳԱԼԵԱՆ